

set kehotukset koske yläluokan lapsia tai niiden ruokkimista vaan yksin omaan työläisyyteen, jotka ovat alkaneet valittamaan elintarpeiden hintojen kalleutta, heille sitä selitetään, että pähkinät ovat halpoja.

Myöskin kehoitetaan työläisnaisten joilla vielä on asunto-pahanen missä ruokaa valmistaa, käyttämään härän häntää sopassa siitä kuuluu saavan maukkaan sopan jokaisesta nivelestä, että yksi häntä oikealla tavalla käytettynä kestää perheessä viikon jos vaan työläisäidit niin järjestävät. Tämä pitäisi olla vieläkin halvempaa kuin pähkinäin syönti. Kyllähän niitä hyviä neuvoja näyttää olevan toisille vaikka itse ei niitä seurata. Eikä työläisäidit ole oppinut pakkolain edessä säästämään, että sen enempää ei voi kukaan tehdä, milläpä työläiset ostavat parasta ruokaa, edes lapsilleen kun ei ole varaa, aina vaan täytyy katsoa sitä miten päivästä toiseen pääsee.

Työläisten jotka kaiken tuottavat täytyisi itse olla kokonaan syömättä, sitten vasta mahtaisivat nämät säästäväisyyden esittäjät olla tyytyväisiä työläisiin, jos sitten kävisikin kun "mustalaisen konille." Ja kuitenkin työläisten olisi opittava vaatimaan mahdollisimman hyvää niin ruokaa kun muutakin mitä jokapäiväisessä elämässä tarvitaan, ennen kaikkea olisi lasten ruoka saatava sellaista mikä niille on terveellistä välttämättä miten kallista se on, emmehän voi toivoa, että heistä tulisi kunnan ihmisiä jos eivät saa kunnollista ruokaa ja muuta hoitoa. Tehdaskapitalistit pitävät kyllä huolen siitä, että he jo lapsuusiässä vievät lapset tehtaaseen jossa ei tule kysymykseenkään minkälainen lasten suojeleminen, vaan saavat abertaa namusta iltaan tehtaan likaisissa komeroissa, sellaisella palkalla jota ei tosiaankaan kannattaisi palkaksi sanoa. Nämä vielä viitsivät kehottaa, että syöttäkää lapsille pähkinöitä opeuttakaa jo pienestä siihen se tulee halvaksi.

Naiset lujempihermoisia kuin miehet

Ranskan tiedekatemia on juuri julkaissut laajahkon selostuksen Ranskan naisten menestyksestä ja kestävyvyydestä sota-aikana. Tutkimus käsittää useampia nidoja käsittävän teoksen, jossa kokemuksiin ja tutkimuksiin perustuen kuvaillaan miten sotatyöt, sairaalatehtävät, y.m. vaikuttivat naisiin. Naisia oli melkein kaikissa töissä, mitä ennen oli luultu ainoastaan miesten pystyvän tekemään ja kokemukset osoitti että naiset menestyivät lyhyemmän kokeilu- ja harjoittelun jälkeen monissa raskaimmakin ammattissa paremmin kuin miehet. Esimerkiksi teräslävyjen näyttämisen apulaisena, jossa naulan vastaanpitäjän tulee asettaa pidätyksensä rintaansa vasten, osottautuivat naiset kestävämmiksi kuin miehet. Monilla muilla aloilla osottautuivat naiset parin vuoden työskentelyn jälkeen saavuttavan sellaisen jättereiden ja lihaksien lujittumisen, että he lopulta tulivat ennempi säännöllistä ponnistelua kestäviksi kuin miehet.

Merkillisin laista havainnoista oli kuitenkin se, etteivät naiset, joiden tehtävä sairaanhoitajana, ensävain antajana y.m., vaati heidät olemaan jatkuvasti tulilinjaa lähellä ja monasti pit-

kiä aikoja samanlaisten vaarain alaisena kuin olivat varsinaiset rintamamiehet, milloinkaan kuitenkaan saaneet pommihalvauksia, mikä miesten osalle niin usein tässä sodassa tuli. Hermostumista ja väsymystä, sekä siitä johtuvia tilapäisiä sairastumiskohtauksia kyllä ilmeni, mutta sairaalarekordeissa ei ole yhtään varsinaisia pommihalvauksia naisten osalle, vaikka samoissa tehtävissä olleilla miehillä niitä ilmeni runsaasti.

Kaikki tämä todistaa, tutkijain havaintojen mukaan sitä, että naisten hermosto on lujempi kestävämpi järkyttävien tapauksien ja näköjen kuin miesten, ja että naiset, saatuaan väsin kannan ja käsityksen tehtävästään, kykenevät paremmin hallitsemaan tunteitaan kuin miehet. Sillä pommihalvauksen on ennen kaikkea hermo- ja tunnekyky. Hermojen lujudesta ja välittämättömyydestä siihen nähden mitä ympärillään näkee tapahtuvan juuri tekee henkilön kyvykkääksi kestävämpi sen raiskeen ja pauhun, mikä heikomman hermoeläimistön saattaa epäjärjestykseen.

Tällaisia havainnoita ovat Ranskan tiedemiehet tehneet naisista. Se kyllä sotii sitä vanhaa käsitystä vastaan, että nainen olisi "heikompi asia", mutta se on yhtäpitävä joidenkin kehitysoopin tutkijain kanssa, jotka väittävät että naaraspuoli kaikista eläimilajeista, ihmisenkin niihin luetuna, olisi lujin, päteväisin ja, jos tarvitsee, niin vieläpä julminkin kaikista.

Miljoonanmarkan juttu

Olen monasti ihmetellyt sitä kun naiset eivät ole sanoneet mitään miljoonanmarkan asiasta vaikka tiedin, että on paljon naisia jotka ovat siihen antaneet lahjoituksia. Olen itse yksi lahjoittaja ja sen takia sanon mielipiteeni asiasta. Miksi ei seurata sitä, mitä sanottiin niiden listojen otsikoissa jolla sanottu rahastoa kerättiin? Eikö niissä kyllin tarkoin määriteltty, mihin tarkoitukseen rahat käytetään, miksi siis niitä käytettäisiin muuhun tarkoitukseen. Mitä tulee Suomen työläiset hyötymään tästä rahasta, kun me täällä sen päättä kiistelemme silloin kun voimme sillä auttaa niitä jolle se on kerätty.

Minun mielipiteeni on, että tasataan kertakalkkia jos ei muuta keinoa löydy niiden saattamiseksi astan omalle työläisille. Olhan se otollinen aika alkaa keräämään avustusta, kun juuri Suomen työläiset taistelivat henkeen ja vereen asti lahtarien kanssa jolloin heitä kaikilla mahdollisilla keinoilla rääkättiin ja me täällä päättimme heitä edes vähän auttaa taloudellisesti vaan nyt kun olisi vähän millä auttaa, niin aletaan sen päättä taistelemaan ja sillä aikaa Suomen työläisten täytyy nousta omilla ponnistuksillaan niin vaikeaa kun se heille onkin, sillä aikaa kun me täällä kiistellään kenelle se rahasto kuuluu. Olen sitä mieltä, että osastolle annetaan valta määrätä mille ryhmälle se haluaa osansa antaa, koska ei Miljoonamarkan listain otsikko pitänyt paikkaansa, vaikka se siihen oli kyhätty ja aika sattuvasti vielä josta olen saanut sen käsityksen, että se olikin vaan siinä syöttinä. Tällaiset selkkaukset ovat omiaan vaikuttamaan tuleviin keräyksiin vahingollisesti; ei saada sellaisia tuloksia kun pitkäsi saada; aletaan epäilemään, että mitkään rahastot eivät lopputuksessa joudu sil-

hen tarkotukseen Jonne ajetaan, vaan, että kaikilla seuraa sama kotitalo kun, esim. Aini Tuomisen rahastoa, josta minullakin on vielä tuoreet muistot yhtenä lahjoittajana. Filina Majjala.

CLOQUET, MINN.

Kehitysseuran ompeluseuran naisilla oli kevätmuutokset huhtikuun 1 päivänä. Tulopuoli oli melkoisen hyvä, näihin oloihin katsoen. Yleisöäkin oli paljon vaikka ne olivat keskellä viikkoa. Ompeluseuran kokoukset on pidetty torstai-iltasin lauantai-illat ei tanssien takia jouda. -Naisten päivän vietimme sunnuntaina.

Nykyinen toverittaren asiamies, on Emma Mäki hän on tavattavissa aina ompeluseuran kokouksissa, joten ne joilla on tilaus tai muita asioita voivat tulla häntä tapaamaan sinne.

Osuuskaupan hoitajaksi valittiin Pekka Kokkonen hän on nykyisin ollut Massan valtiossa samanlaisessa toimessa. Suomeen matkusivat tov. Ida Aalto ja Ah-ti perheineen.

O. L.

BALSAM, MINN.

En ole nähnyt pitkään aikaan täältä kirjoitusta Toverittareissa. Niin ajattelin piirtää jonkun sanan. Ensimmäinen vietettiin naistenpäivää Balsam-koululla 29 p. helmik. Ohjelmasta mainittakoon: kertomuksia, runoja, lauluja y. m.

Kaunis kiitos lapset ohjelmastanne! Se sai meidät aikuiset hilpeälle mielelle. Ottakaapa nyt Balsamin naiset oikein sydämen asiaksi ja tilakaa Toveritar jokaiseen suomalaiseen kotiin. Siitä oppivat lapset paljon hyödyllistä lukemista.

Seuratessaan ihanneliittolaisten toimintaa ja kirjeitä lapsilta eri paikkakunnilta. Siis lapset ja nuorisomme meidän on saatava innostumaan mukaan uutta yhteiskuntaa rakentamaan.

Nyt on tulossa se köyhälistön toivon ja riemun juhla, Vappu. Sitä vietetään täälläkin suurella voimalla ja kunnialla. Näyttelijät harjoittelevat kappaletta kovalla kiireellä, en muista kappaletta nimeä, vaan hauskan kehuva olevaan. Sanon vain sivusta katsojana, että on hauska kappale. Muistakaa vain vilkasta Työmiehen palstoja, kyllä sieltä näette Balsamin Vappu-ilmoituksen. Siis kaikki mukahan täyttämään paikkaanne työväen riveissä. — Yksi toveristanne.

HIGH BRIDGE, WIS.

Kesä näyttää tekevän tuloaan, vaikka hitaasti. Ilmat ovat kovin kylmät. Meillä ompeluseuran naisilla oli ilmatun tänään kuun 4 päivänä, Marengon 3 laululla. Yleisöä oli kokolaila runsaasti huonoon keliin nähden. Joten itämatulat olivat toista sataa dollaria; sievä summa näin pikku paikkaan nähden.

Viimeinen ompeluseuran kokous oli tämän kuun 7 päivä. Marengossa, tov. Kartisen asunnolla, jossa valittiin kirjeenvaihtajiksi, Hilda Haaraoja, Työmiehen sekä Peltto ja Koti-lehteen ja allekirjoittanut Toverittarelle. Muistakaa käydä naiset kokouksissa, älkää heittäkö velttouteen. Onhan aika jos koskaan toimia jotain, siis näyttäkäämme, naiset, että me saamme jotain aikaan, jos vain tahdomme, koska toiset kuuluvat epäilevän meitä, että me "ruunataan" osuuskaupan varoilla. Ei hyvät toverit ole asia niin, koska ompeluseuran rahoista on annettu osuuskaupalle \$135.00. Ajatelkaa

vähän paremmin asiaa ja puhukaa sitten vasta, että mitenpäin naiset "runnaavat" tai toimivat.

Uusia jäseniä yhtyi viime kokouksessa, Mrs. Antti Ojala ja Mrs. Frank Saari. Tervetuloa joukkoomme.

Ompeluseuran kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko itse kunkin luona vuorotellen.

Tov. Oscar Ranta meni täältä Marquetteen, Mich., ryhtyäkseen siellä osuuskaupan palvelukseen. Toivon tarmokasta taistelukykyä uudella paikkakunnalla. Hän toimi täällä Marengon osuuskaupan kirjjanpitaajana, joten muistamme häntä kunnon toverina. Annie Pytkki.

SEATTLE, WASH.

Kesä täälläkin yrittää talven kanssa kilpailla. Vaan ei ole vielä varmuutta josko se s: voittaa. Mutta koska ihmismiehet ovat kovasti kesän puolella, niin ehkä talven täytyy perääntyä viimeinkin, oli hän miten ankara tahansa.

Mitään suurempia tapahtumia ei ole ollut meidän suomalaisemme keskuudessa ainakaan, että minä tietäisin. Vaan tuota ennen mainittua pois menoa jatkuu. Juuri hiljattain on kesäundestamme poistunut useita tosi-toimintatovereita jättäen jälkeensä suuret aukot, joita näkyy olevan tällä kertaa ainakin mahdoton täyttää, meillä tänne jääville. Yhden asian jokainen kuitenkin voisi varmasti täyttää jos he vaan todella haluavat. Ja se on tämä, että kaikki toverit ja toverittaret maksaisi jäsenmaksunsa. Silmäilimme viime kokouksessa jäsenkirjaa, sen luettelo. Ja on vallan aivan väärin, että lyödään jäsenmaksut niin huolimattomuuteen, kuin ne ovat. Ja jos tätä jatkuu, niin ei kohta ole kuin joitakin täysin maksaneita jäseniä. Niin monen monta joista olemme uskoneet tositoveruuden hengen horjumattomana valitsevan, ovat heittäneet jäsenmaksun kuusi ja seitsemän kuukautta maksamatta.

Hyvät toverit ja toverittaret, älkää antako tämän jatkaa pitempää, ette tule yhtään köyhemmäksi jos suoritate tuon kuukausimaksun. Sillä se sama raha menee kuitenkin teiltä, ja ehkä paljo turhempaan tarkoitukseen.

Muuten on osaston toiminta ollut sama kuin se jo on ollut pitemmän ajan.

Tämän kuun 25 p. esitetään kolminäytöksinen murhenäytelmä "Aili".

Toivottavasti saapuu silloin kaikki ne tänne jälle jääneet haaliin, sen loputtua saa sitten vielä tanssia, pienen ovirahan vaan maksaa, niin olette tyytyväisiä sen illan ohjelmaan.

En nyt tällä kertaa jatka enempää. Toivon Alaskaan menneille tovereille hyvää onnea kesän ajaksi, että he kaikkiin taasen syksyn tultua palaavat reippaina keskuuteemme.

Toveruudella,

N. B.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.

SÄKENIÄ

Tilakaa nyt, ettei enään unohtu. Säkeniä on yleisesti arvokkuudeltaan tunnustettu tarkoitustaan vastaavaksi julkaisuksi. Ainoa laantuaan. Mielenkiintoisia tietoja Venäjältä. Hinta \$1.50 vuosi.

RAIVA AJA, Fitchburg, Mass. Box 468,